

[۹]

آموزش مدون شهروندی

مدیریت

اوقات

فراغت

سرشناسه: سمرقندیان، علی، ۱۳۴۲ -
 عنوان و نام پدیدآور: مدیریت اوقات فراغت/گردآورنده علی سمرقندیان.
 مشخصات نشر: مشهد: سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری مشهد، انتشارات بوی شهر بهشت، ۱۳۹۰.
 مشخصات ظاهری: ۶۰ص: مصور (رنگی)، ۱۹/۵×۹/۵ س.م
 فروست: شهر بهشت: ۱۶۶. آموزش مدون شهروندی.
 شابک: ۸-۳۳-۵۹۱۷-۶۰۰-۹۷۸-۱۸/۰۰۰ ریال
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 یادداشت: کتابنامه.
 موضوع: اوقات فراغت -- ایران -- برنامه ریزی
 موضوع: شهروندان ایرانی -- راهنمای آموزش
 موضوع: اوقات فراغت -- مدیریت
 شناسه افزوده: سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری مشهد. انتشارات بوی شهر بهشت
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۰ ۴م/س GV۱۲۷/
 رده بندی دبویی: ۷۹۰/۰۹۵۵
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۵۰۹۱۷۹



سازمان فرهنگی و تفریحی شهرداری مشهد

نام کتاب: مدیریت اوقات فراغت
 صاحب امتیاز: سازمان فرهنگی و تفریحی شهرداری مشهد
 مدیریت آموزش شهروندان
 ناشر: انتشارات بوی شهر بهشت
 (وابسته به سازمان فرهنگی و تفریحی شهرداری مشهد)
 گردآورنده: علی سمرقندیان
 گرافیک و صفحه آرایی: آفرینش های هنری دادار
 ویراستار: مینا براتی
 لینوگرافی، چاپ، صحافی: شهر چاپ خراسان (روزنامه خراسان)
 ناظر چاپ: مهدی یزدی نژاد
 شابک: ۸-۳۳-۵۹۱۷-۶۰۰-۹۷۸
 قطع: پالتویی / تعداد صفحات: ۶۰
 چاپ اول: ۱۳۹۰
 شمارگان: ۶,۰۰۰ نسخه
 قیمت: ۱۸,۰۰۰ ریال
 حق چاپ محفوظ است



شهر مشهد
 سازمان فرهنگی و تفریحی

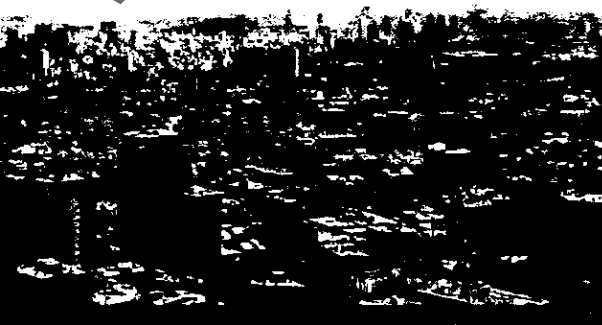
سازمان فرهنگی و تفریحی شهرداری مشهد
 بلوار جمهوری اسلامی، تقاطع پروین اعتصامی
 صندوق پستی: ۹۱۷۳۵-۴۹۳
 تلفن: ۳۴۲۹۱۹۲-۷ نمابر: ۳۴۲۶۶۹۴
www.shahrebehesht.ir
www.sazamanefarhangi.com
 ارتباطات مردمی: ۳۴۳۸۸۰۰
 پیامک: ۳۰۰۰۸۳۳۲

شهروند کیست؟ و چگونه می‌توان شهروندانی داشت که در طول زمان به بهبود کیفیت زندگی خود، خانواده، آشنایان و همشهریان یاری رسانند؟ در فعالیت‌های شهری مشارکت کنند؟ یاری‌گر نهادهای مدنی شهری چون شهرداری، سازمان‌های مردم‌نهاد و... باشند؟ اینها سؤالاتی یا مسائلی است که ذهن برنامه‌ریزان شهری را به خود مشغول می‌کند، متن پیش رو تلاش در جهت آماده کردن محتوایی در راستای تحقق این اهداف است. گامی کوچک در راهی بزرگ.

تقریباً در تمامی تعاریفی که از مفهوم شهروند شده تأکیدی است بر حقوق و تکالیف، در واقع شهروند دنیای امروز کسی است که از یک سو وظایف خود را می‌شناسد و توانایی مشارکت فعالانه در زندگی اجتماعی را دارد و از طرف دیگر به حقوق خود آگاه است و از آن بهره می‌برد.

زندگی شهری به علل بسیاری که جای بحث آن نیست دچار اختلال است، و در کل مدیران و برنامه‌ریزان شهری بین انتظارات خود و وضعیت جامعه فاصله می‌بینند، در برخی از زمینه‌های زندگی فردی و اجتماعی دچار مشکلات جدی هستیم، جلوه‌های قابل مشاهده آن را در ترافیک شهری، مهارت‌های زندگی، گذران اوقات فراغت، رعایت امور مربوط به سلامتی جسم و روح و... می‌توان دید. یکی از مهم‌ترین عوامل تغییر، آموزش و افزایش آگاهی است. زندگی در شهرهای جدید - به‌خصوص ابرشهرها در عصری که اطلاعات منشأ قدرت شناخته شده - مستلزم داشتن حداقلی از دانش و مهارت است. این امر ملازم آموزش مداوم، همگانی و به روز شهروندان است.

«آموزش» فرآیندی کلیدی برای پویایی مداوم و نیل به وضعیتی بهتر است، در پرتو آموزش انسان‌ها متحول می‌شوند، نظام اجتماعی دچار تغییر



شده و به طور روزافزون ارتقاء می‌یابد. چنان که خداوند در قرآن می‌فرماید «إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ»، خداوند سرنوشت هیچ مردمی را تغییر نمی‌دهد، مگر آن که آنان در نفس‌هایشان تغییر ایجاد کنند. با چنین آرمان و هدفی سعی شده تا با تدوین برنامه‌ی آموزش به شهروندان، فرصت ایجاد تغییر در زندگی و بهبود آن داده شود.

مبنای پیشنهاد شده برای آموزش‌ها از نوع نظام آموزشی پودمانی است، که به واسطه اهداف و ماهیت انعطاف‌پذیر خود، ظرفیت ارائه آموزش‌هایی متناسب با نیاز افراد و زمان و امکانات مجموعه‌های برگزار کننده را دارد. مجموعه پیش رو ممکن است تا حدی غیر مرتبط به نظر رسد اما از منظر برنامه‌ریزان این بسته آموزشی در غایت خود یک هدف را دنبال می‌کند، همراهی و کمک به شهروندان جهت توانمندسازی خود برای زندگی شاد، نوع دوستانه، مشارکت جویانه و همراه با آگاهی به حقوق شهروندی است. اما همچنان که گفته شد گامی کوچک در راهی بزرگ. این مهم به سرانجام نمی‌رسد مگر با مشارکت فعالانه شهروندان، مربیان، مسؤولان شهری و همه آن چه که نظام اجتماعی‌اش می‌خوانند.

محتوای تهیه شده تلاشی است آغازین و انشاء... مبارک جهت گردآوری محتواهای آموزشی که توسط جمعی از متخصصان رشته‌های مربوط، تدوین یافته است. اهداف عمده در مکتوب کردن و انتشار این متون یکسان‌سازی آموزش‌ها، بوجود آمدن امکان نقد، بررسی و در نهایت فراهم آوردن امکان ارتقاء آن‌ها است. امیدواریم این تلاش که در نوع خود کمتر اتفاق می‌افتد، و امروز با همراهی مجموعه سازمان فرهنگی شهرداری شروع شده، مجالی برای بحث و گفت‌وگوی صاحب نظران فراهم آورد، تا بسته‌های آموزشی بعدی پیراسته‌تر و با کیفیتی برتر ارائه گردد.



هر موجود زنده‌ای برای ادامه حیات خود، با توجه به شرایط محیط و وضع جسمی خودش باید تلاش نماید. از این جهت در میان موجودات زنده، انسان وضعیت پیچیده‌ای دارد به گونه‌ای که انسان به اقتضای شرایط اقلیمی، نوع تولید و میزان نیازها به شکلی متفاوت از موجودات زنده تلاش می‌کند. همچنین پایگاه اجتماعی، عقیدتی، وابستگی به گروه، سازمان و تشکیلات گوناگون و متغیرهایی از این دست در چگونگی و میزان تلاش‌های انسان مؤثر است.

آنچه به صورت واقعیت مشترک بین همه‌ی انسان‌ها با هر شغل و حرفه گوناگون وجود دارد، این است که هر انسانی با توجه به شرایط خود به اندازه‌ای که بتواند نیازهای اولیه خود را برطرف نماید، کار کند. البته هیچ انسانی وجود ندارد که در تمام فصول به طور شبانه‌روز کار کند و یا به طور کلی کار نکند، با توجه به این واقعیت است که پدیده‌ای تحت عنوان «اوقات فراغت» مطرح می‌شود. به عبارت دیگر، وقتی انسان در طول روز ساعاتی به کار پرداخت، پس از پایان کار بقیه‌ی وقت خود را به گونه‌ای سپری می‌سازد که برخی آن را برای رشد و شکوفایی شخصیت خود، جمعی به صورت تفریح و سرگرمی و عده‌ای دیگر طی این زمان به استراحت می‌گذرانند.

فصل اول

- تعریف و تاریخچه اوقات فراغت ----- ۸

فصل دوم

- تأثیرات اوقات فراغت در زندگی ----- ۲۰

فصل سوم

- اوقات فراغت با بطلالت ----- ۲۴

فصل چهارم

- اوقات فراغت فعال و غیر فعال ----- ۳۰

فصل پنجم

- جامعه و عملکردهای غلط در مدیریت اوقات فراغت ----- ۴۶

فصل ششم

- مدیریت و برنامه ریزی صحیح اوقات فراغت ----- ۵۰

فصل هفتم

- برنامه های پیشنهادی غنی سازی اوقات فراغت و مدیریت آن ها ----- ۵۴

- برنامه نهایی، مدیریت سه ماهه، مدیریت و سازماندهی اوقات فراغت ----- ۵۹